

IKASTURTEKO PROGRAMAZIO DIDAKTIKOA

IKASTETXEA:	ABADIÑO BHI	KODEA:	015071
ETAPA:	DBH	MAILA:	3. Maila
IRAKASGAIA:	HIZKUNTZA ETA GIZARTE ESPARRUA		
DIZIPLINA BARRUKO OINARRIZKO KONPETENTZIA	Hizkuntza eta literatura komunikaziorako konpetentzia.		
DIZIPLINA BARRUKO OINARRIZKO KONPETENTZIA ELKARTUA	Gizarterako eta herritartasunerako konpetentzia		
IRAKASLEAK:	Amaia Solozabal eta Iratxe Larrinaga.	IKASTURTEA:	2019-2020

ETAPAKO HELBURUAK

1. Hizkuntzaren zenbait erabilera-eremutan sortutako ahozko, idatzizko eta ikus-entzunezko diskurtsoak ulertzea, bai eta haien edukia nahiz forma modu kritikoan interpretatzea ere, zenbait motatako komunikazio- egoerei aurre egiteko.
2. Bai ahoz eta bai idatziz modu txukun, koherente eta zuzenean espresatzea eta interaktuatzea, eta horretan, errespetua, kooperazioa eta espiritu kritikoa hartzea oinarri, zenbait komunikazio-premiari modu eraginkorrean erantzuteko.
3. Modu autonomoan gogoeta egitea hizkuntzen sistemei buruz, eta haien erabilera-arauak aplikatzea testuinguruan, testuan, perpausean eta hitzean, bai eta testuak ulertzeko eta sortzeko prozesuetan ere, erabilera egokia, koherentea eta zuzena izan dadin, eta transferentziak positiboak izan daitezen.
4. Norberak hautatutako idatzizko, ahozko nahiz ikus-entzunezko literatura-testu erreferentziazko gozatzea, norberaren esperientziari zentzua emateko, mundua ulertzeko eta sentsibilitate estetikoan aurrera egiteko.
5. Gure errealitate elebiduna eta eleaniztasuna nahiz kultura-aniztasuna ezagutu, interpretatu eta

balioestea, soziolinguistikaren oinarriko ezagueren bidez, era horretan jarrera positiboa izateko hizkuntzen eta kulturen aniztasunarekiko, hizkuntzekiko jarrera enpatikoak eta asertiboak sustatzeko, eta euskara erabiltzeko.

6. IKTak modu kritiko eta autonomoan erabiltzea, informazioa eskuratu, komunikatu eta lankidetzan jarduteko.

7. Norberaren ikaskuntza-prozesuez gogoeta egitea, beste hizkuntzetan eta ikasgaietan eskuratutako komunikazio-ezaguerak eta -estrategiak transferitzeko, eta norberak konfiantzaz erregulatu ahal izateko hizkuntza-ikasketak.

8. Pertsona bakarrak eta konplexuak direla ohartzea, eta zer gaitasun eta muga dituzten jakitea. Orobat, ohartzea zer kultura-ezaugarri direla eta diren euskal gizarteko kide, beste talde batzuetako kide izateko aukera eragotzi gabe. Horren helburua da nork bere nortasun zehaztua eta onartua izatea, gizartea hobetzeko ahaleginean modu aktiboan eta konpromisoz parte hartzeko.

9. Jakitea zein izan diren Euskal Herriarentzat gertaera eta prozesu historiko garrantzitsuenak, direla tokikoak, direla mundu-mailakoak, eta denboran eta espazioan kokatzea. Horren helburua da gizateriaren bilakaeraren ikuspegi propioa eta globala izatea eta aldaketak eragiteko gaitasunari buruzko kontzientzia kritikoa izatea.

10. Datu historikoak biltzea, zenbait irizpide erabiliz: denboran orientatzekoak (iragana, oraina eta etorkizuna); denbora-posizio erlatiboak (segidakoak, aldiberekoak, diakronia, sinkronia); iraupena (faktikoa; egoeraren arabera; egiturazkoa; iraupen laburrekoa, ertainekoa edo luzekoa); denbora-neurriak (denbora-unitatea, denbora eta kronologia historikoa). Horren helburua da gizartearen bilakaera historikoa ordenatu eta sintetizatzea.

11. Gizarte demokratikoen zer antolaketa eta funtzionamendu duten jakitea, eta haien oinarri diren oinarriko balioak eta printzipioak zein diren jakitea. Eta giza eskubideak erreferentzia unibertsal moduan erabiltzea norberaren bizitzako eta gizarte-bizitzako ekintzei eta egoerei buruzko iritziak sortzeko. Orobat, eskubideak urratuta dituzten edo beharrezkoak diren baliabide ekonomikoak ez dituzten herriekin, gizarte-taldeekin eta pertsonekin solidarioak izatea eta jarrera eta egoera baztertzailak eta bidegabeak salatzea. Horren helburua da gizarte demokratikoetan modu kontziente, arduratsu eta kritikoan parte hartzea.

12. Gizarte-fenomenoak zuzentzen dituzten prozesuak eta mekanismoak zein diren jakitea, gertaera sozialen, politikoaren, ekonomikoaren eta kulturalen arteko loturak aztertuz. Jakintza hori gaur egungo gizartearen bilakaera azaltzen duten kausak ugariak direla ulertzeko oinarria izango da, baita Historiaren ikuspegi arrazoitua eta kritikoa edukitzeko ere, eta horri esker herritarrok gizartea hobetzeko moduan egongo gara.

13. Gizarte-zientzien bereizgarri diren kontzeptuzko baliabideak, teknikak eta lan-prozedurak aplikatzea, eta arloko lexikoa erabiltzea zehatz eta zorrotz. Horrenbestez, lan monografiko txikiak eta ikerketak egingo dira, bakarka zein taldeka, Euskal Herriaren, hurbileko eremuan eta munduaren jatorriaz eta bilakaera historikoz ikertzeko.

14. Talde-lanak egitea eta eztabaida eta debateetan parte hartzea jarrera konstruktiboa, irekia, arduratsua, kritikoa eta tolerantea izanda eta iritziak eta proposamenak behar bezala arrazoituta. Orobat, desadostasunak eta elkarrizketa gizakien ateko gatazkak eta gatazka sozialak konpontzeko bidea dela ikusi beharko dute, eta taldeko lan-teknikak landuko dira, bai sormenezko lorpen komun bat izateko, baita pertsonaren eta taldearen interakzio nagusi den gizartean egoki txertatzeko ere.

15. Informazio geografikoa eta historikoa lortzea. Horretarako, ahozko informazioa, informazio grafikoa, ikono bidezkoa, estatistikoa eta kartografiakoa planifikatu, aukeratu eta erlazionatu behar dute (informazioa hainbat iturritatik lortuko dute, komunikabideak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak barne). Informazio hori laburbildu egingo dute, eta lortutako emaitzak besteei modu antolatuan eta ulergarrian azaltzen jakin beharko dute.

ZEHAR KONPETENTZIAK

- Hitzez, hitzik gabe eta modu digitalean komunikatzeko konpetentzia
- Ikasten eta pentsatzen ikasteko konpetentzia
- Elkarbizitzarako konpetentzia
- Ekimenerako eta ekiteko espiriturako konpetentzia
- Izaten ikasteko konpetentzia

EBALUAZIO IRIZPIDEAK ETA ADIERAZLEAK

EUSKARA ETA LITERATURA, GAZTELANIA ETA LITERATURA

1.Hainbat euskarritan dauden ahozko testuak ulertzea, hedabideetakoak, ikaskuntzakoak eta lanekoak, batik bat azalpen- eta argudio-testuak, zentzu orokorraz ohartuz, ideia nagusiak eta bigarren mailakoak bereiziz eta informaziorik eta daturik garrantzitsuenak hautatuz, proposatutako helburuari begira eta tesia eta argudioak identifikatuz.

- Ahozko testuen gaiari igartzen dio.
- Ahozko testuen zentzu orokorra eraikitzen du.
- Ideia nagusiak eta bigarren mailakoak bereizten ditu.
- Autonomiaz hautatzen eta erabiltzen ditu informazioa erregistratzeko baliabideak.
- Ahozko testuak ulertzeko orduan agertzen diren zalantzak argitzeko estrategia egokiak erabiltzen ditu.
- Modu aktiboan eta errespetuz entzuten du.

2.Hainbat euskarritan idatzitako azalpen- eta argudio-testuak ulertzea eta interpretatzea, hedabideetakoak, ikaskuntzakoak eta lanekoak, zentzu orokorraz ohartuz, ideia nagusiak eta bigarren mailakoak bereiziz, edukia eta testuaren forma modu kritikoan balioetsiz, eta informaziorik eta daturik garrantzitsuenak hautatuz, proposatutako helburuari begira.

- Idatzizko generoak identifikatzen eta karakterizatzen ditu.
- Testuaren zentzu orokorra eta bigarren mailako gaiak antzematen ditu.
- Testuaren zentzu orokorra laburtzen du.
- Ideia nagusiak eta bigarren mailakoak identifikatzen ditu.
- Igorlearen tesia eta argudioak identifikatzen ditu argudio-testuetan.
- Informazioak, iritziak, gertaerak eta falaziak bereizten ditu.
- Autonomiaz erabiltzen ditu ideiak antolatzeke teknikak, idatzizko testuak antolatzeke: eskemak, grafikoak, kontzeptu-mapak...
- Testuaren egitura orokorra berreraikitzen du, modu gutxi-asko autonomoan.
- Ulermen-arazoak konpontzeke estrategia egokiak erabiltzen ditu.
- Hizkuntzakoak ez diren elementuen esanahia interpretatu eta balioesten du: ikonoak, ortotipografia...
- Irakurritarekiko interesa dauka, informazio-eta jakintza-iturri den heinean.
- Adierazpen baztertzaillez, androzentrikoetz eta sexistez ohartzen da.

3.Planifikatu ondoren, azalpen- eta argudio-testu eraginkorrak egitea, argiak eta egituratuak, gizarteari, politikari edo kulturari buruzkoak, ikus-entzunezko baliabideen eta IKTen laguntzaz, hitzezko eta ez-hitzezko baliabideak egoki erabiliz.

- Informazio esanguratsua bilatu eta hautatzen du, hainbat ikuspuntu eta iturritakoa:

analogikoa, ikus-entzunezkoa eta digitala.

- Modu logikoan antolatzen du informazioa, komunikatu asmo denaren arabera.
- Ahozko testua egituratzen du, testu-antolatzaile egokiak erabiliz.
- Hitzezkoak ez diren alderdiak kontrolatzen ditu: doinua, keinuak, gorputzaren jarrera...
- Ahozko azalpen-testuak sortzen ditu, argi eta txukun, gidoi bati jarraituz.
- Zuzentasun, jario eta ahoskera argiz hitz egiten du.
- Modu autonomoan erabiltzen ditu IKTak, bere ahozko aurkezpenak egiteko eta zabaltzeko.
- Hizkuntzaren bidez inor baztertzea eta hartzaileak gutxietea saihesten du.

4. Modu aktiboan eta egokian parte hartzea ikaskuntzako eta gizarteko ahozko harremanetan, bai eta interes sozial, politiko edo kulturaleko eztabaidetan ere, elkarlanerako jarrera positiboarekin.

- Taldeko elkarriketetan parte hartzen du, ideiak, gertaerak, bizipenak eta sentimenduak adieraziz, iritziak kontrastatuz eta erabakiak hartuz.
- Galderei erantzun eta bere hitzak argudiatzen ditu.
- Arretaz entzun eta solaskidearen hitzetara egokitzen ditu bere jarduna eta argudioak eta kontrargudioak.
- Galdera eta iruzkin egokiak, zuzenak eta kritikoak egiten ditu inoren hitzen aurrean.
- Hizketako txanda errespetatzen du, arau soziokomunikatiboak erabiltzen ditu, eta solaskideek ere errespetatzen dituzten laguntzen du.
- Intonazio, gorputzaren jarrera eta keinu egokiak erabiltzen ditu.

5. Planifikatu ondoren, idatzizko testuak sortzea, paperean nahiz digitalean, gai sozial, politiko edo kulturalei buruzkoak, ikasleen interesekoak, batik bat azalpen- eta argudiotestuak, kontuan hartuz komunikazio-egoera, eta egokitasun, koherentzia, kohesio eta zuzentasun txukun batez.

- Komunikazio-egoeraren ezaugarriak aztertu, eta haien arabera erabaki egokiak hartzen ditu.
- Gero eta autonomia handiagoz bilatu eta hautatzen du informazioa, iturri analogikotan nahiz digitaletan.
- Gero eta autonomia handiagoz planifikatzen du testuaren edukia, eskemak, oharrak, kontzeptu-mapak eta abar erabiliz.
- Idatzizko testua egituratzen du, testu-antolatzaile egokiak erabiliz.
- Esanahi-batasuna duten paragrafoetan antolatzen du informazioa.
- Gero eta autonomia handiagoz erabiltzen ditu testua ulergarri egiteko eta hartzailea inplikatzeko estrategiak: ideiak birformulaztea, adibideak ematea, grafikoak...
- Arau gramatikalak eta tipografikoak errespetatzen ditu, bai eta arau ortografikoak ere.
- Modu autonomoan erabiltzen ditu autoebaluazio- nahiz koebaluazio-estrategiak, idatzizko testuak berrikusteko nahiz hobetzeko.
- Konfiantza du bere komunikazio-gaitasunetan eta hobetzeko gaitasunean.
- Hizkuntzaren erabilera baztertzailer oro saihesten du bere idazlanetan.
- Idazketa komunikazio-bidetzat hartzen du.

6. Sistema linguistikoaz eta haren erabilera-arauez gogoeta egitea, eta jakintza horiek erabiltzea, lagunduta, ulermen-arazoak konpontzeko ez ezik testu eta berrikuspen hobeak egiteko.

- Ikasturtean zehar landutako testuetan oinarrituta, hizkuntza-egoerarekin lotutako hizkuntza-markak identifikatu, eta haien ezaugarriak ematen ditu.
- Ikasturtean zehar landutako testuetan oinarrituta, diskurtsoarekin lotutako hizkuntza markak identifikatu, eta haien ezaugarriak ematen ditu.
- Hitzak eratzeko tresnak ezagutzen ditu.
- Oinarrizko arau fonetiko, ortografiko eta morfosintaktikoak ezagutu eta errespetatzen ditu bere lanetan.
- Aurrez landutako hizkuntza-ezaguera aplikatzen ditu testuak ulertu eta sortzeko, gero eta autonomia handiagoz.
- Norberaren eta inoren testuetako akatsak identifikatu eta zuzentzen ditu, gero eta autonomia handiagoz.
- Dakizkien hizkuntzen arteko kalko oker batzuk identifikatu eta zuzentzen ditu.
- Bere lanetan hizkuntza-arauek betetzeko interesa dauka.

7. Oinarrizko hizkuntza-terminologia ezagutzea eta erabiltzea hizkuntzari buruz gogoeta egiteko.

- Beharrezko terminologia ulertzen du, hizkuntzari buruzko gogoeta egitean emandako

azalpenak eta argibideak jarraitzeko.

- Modu autonomoan eskuratzen du informazio gramatikal orokorra eta espezifikoa hainbat euskarritako eskola-hiztegietan eta bestelako kontsulta-liburuetan, eta zuzen eta zehatz erabiltzen du.

9. Literatura asmoko testuak sortzea, ahozkoak, idatzizkoak nahiz ikus-entzunezkoak, hainbat generotakoak, sormena sustatzeko teknikak erabiliz, ereduaren gogoetan eta azterketan oinarrituta.

- Hautatutako generoaren egitura erabiltzen du.
- Hautatutako generoaren baliabide erretorikoak nahiz estilistikoak erabiltzen ditu, zabaldu nahi den edukiaren arabera.
- Bere estiloarekin espresatzen da, eta malgutasunez eta sormenez erabiltzen ditu baliabide erretorikoak nahiz estilistikoak.
  - Sormenez eta originaltasunez espresatzen ditu bere bizipenak, sentimenduak eta gogoetak.
  - Testuak sortzeko prozedura orokorrak aplikatzen ditu, nahiko modu autonomo eta eraginkorrean.
- Modu autonomoan erabiltzen ditu IKTak, literatura asmoko testuei buruzko informazioa bilatu, sortu, berrikusi eta zabaltzeko.
- Testu egokia, koherentea eta zuzena sortzen du.

11. Irakurtzeko ohitura garatzea, eta literatura gozamen-iturritzat hartzea, mundua ezagutzeko bidetzat, kultura eta hizkuntza aberasteko modutzat, eta nortasun pertsonala, kulturala nahiz soziala eraikitzeke eratzat.

- Bere irizpideen arabera hautatzen ditu literatura-lanak, gozamen pertsonalerako.
- Modu autonomoan erabiltzen ditu ikastetxeko mediateka, mediateka publikoa eta liburutegi birtualak, literatura-testuak hautatzeko.
- Literaturarekiko interesa dauka, gozamen-iturria eta mundua ezagutzeko bidea den heinean.

12. Hizkuntza-aniztasuna kritikoki interpretatzea eta balioestea, hizkuntzak nahiz hizkuntza aniztasuna errespetatuz, eta oinarritzko ezaguera soziolinguistikoak erabiliz.

- EAEko egoera soziolinguistikoa aztertu eta ebaluatzen du, oinarritzko ezaguera soziolinguistikoak aplikatuz.
  - Hizkuntza estandarrak eta euskalkiek euskara transmititzeko nahiz mantentzeko orduan duten funtzioa aztertu eta balioesten du.
  - Euskarak eta gaztelaniak gaur egun munduan duten egoera deskribatzen du, oro har.
  - Errespetua eta jarrera positiboa du EAEko eleaniztasunaren nahiz kultura aniztasunaren aurrean.

13. Hizkuntza-ohitura nahiz -jokaera asertiboak eta enpatikoak izatea, bai eta euskara erabiltzeko jarrera proaktiboa, kooperatiboa, bidezkoa eta arduratsua ere testuinguru eleaniztunetan.

- Euskararen erabilera lehenesten du denetariko komunikazio-esparruetan.
  - Euskara normaltzeko eta euskal kultura zabaldu eta sortzeko eskola-jardueretan parte hartzen du.
  - Bere euskalkia erabiltzen du hala eskatzen duten komunikazio-egoeretan.
  - Hizkuntzak erabiltzeko banakako eta taldeko ohiturak aztertzen ditu.
  - Euskara erabiltzeko jarrera asertiboa eta enpatikoa du.

14. Informazio-teknologiak gero eta autonomia handiagoz erabiltzea eskolako jardueretan informazioa bilatu, hautatu, kudeatu eta komunikatzeko.

- Informazioa bilatu eta aurkitzen du, bilaketa aurreratuko tresnak eta gaikako bilatzailearen bat erabiliz.
- Hautatutako informazioa biltegitatu eta berreskuratzen du hainbat euskarritan, lokalak eta on-line.
- Informazioa modu egokian etiketatzen du, autonomiaz.
  - Komunikatzeko eta lankidetzan aritzeko tresnak eta aplikazioak erabiltzen ditu.
  - Iturrien egiletzari buruzko arauak errespetatzen ditu bere lan digitaletan.
  - Komunikazio digitalen kortesia-arauak zaindu eta errespetatzen ditu.

15. Ikasleak bere hizkuntza-ikaskuntzaz gogoeta egitea, bere ikasteko gaitasunean konfiantzarekin, autorregulazioa sustatzeko.

- Hizkuntzaren ikaskuntza eta erabilera hobetzeko autorregulazio-estrategiak erabiltzen ditu, gero eta autonomia handiagoz.
- Norberaren eta inoren lanak berrikusteko nahiz hobetzeko lanetan parte hartzen du, gero eta autonomia handiagoz.
- Kontrol-zerrendak egiten ditu elkarlanean, eta autoebaluazio- nahiz koebaluaziojardueretan

erabiltzen ditu.

- Edozein hizkuntzatan garatutako autorregulazio-estrategiak erabiltzen ditu, gero eta autonomia handiagoz, beste hizkuntzak hobeto ikasteko.
- Ikaskuntzaren helburuak eta ebaluazio-irizpideak ezagutzeko interesa du.
- Akatsak egitea ikaskuntzaren parte dela onartzen du.
- Hizkuntza ikasteak berez dituen zailtasunak gainditzeko jarrera proaktiboa eta asertiboa du.
- Gero eta kontzientzia handiagoa du bere ikaskuntza-prozesuko gaitasunei eta zailtasunei buruz.
- Ikasitakoaz ohartzen da eta ikaskuntza-helburu berriak markatzeko gai da, bi hizkuntza ofizialetan.

GEOGRAFIA ETA HISTORIA

1. Ekonomia-eragile eta -erakunde nagusiak ezagutzea eta gero eta mendekotasun handiagoko ekonomian elkarrekiko zer eginkizun duten jakitea, eta jakintza hori hurbileko zenbait egoera ekonomiko aztertzeke eta balioesteko erabiltzea.

- Ekonomiari buruzko oinarrizko kontzeptuak identifikatzen ditu, eta, horri esker, nazioarteko ekonomiaren oinarrizko alderdiak interpretatzeko gai da.
- Haiei edo haien familiei zuzenean eragiten dieten gertaera eta arazo ekonomikoetako batzuk (inflazioa, bizitzaren kostua, lan-merkatua, langabezia, enplegu-prekarietatea, enplegu femeninoa, kontsumismoa eta abar) aztertzeke ezinbesteko gakoak berri badu.
- Ohiko dokumentu ekonomikoak ulertzen ditu: ordainagiriak, fakturak, aurrekontuak eta abar.
- Herrialde batean jarduera ekonomiko nagusiak deskribatzen ditu, mapa, grafiko eta estatistika ekonomikoetan bildutako datuen bitartez.
- Sektore ekonomikoaren banaketan dauden lurralde-desorekak irudikatzen ditu, grafiko eta mapa tematikoen laguntzarekin.
- Egungo ekonomia globalizatuaren funtsezko elementuak eta alde on eta txarrak zein diren badaki.

2. Munduko nekazaritza-ustiapeneko sistema nagusien ezaugarriak adieraztea eta haien adibide adierazgarriak ematea.

- Nekazaritza-sistema nagusien ezaugarriak eta nekazaritzari aplikatutako teknika mekaniko berriak identifikatzen ditu.
- Landaguneen banaketa irudikatzen du mapa tematikoen laguntzarekin.
- Lehen sektorearekin lotutako jardueren kokapenari buruzko egiazko edo fikziozko proposamen bat aztertu eta balioesten du.
- Lehen sektorean mundu-mailan dauden arazo nagusien erakusgarri diren egoera jakin batzuk aztertzen ditu.
  - Munduko mapan nekazaritza-baliabide naturalak non dauden adierazten du.
  - Mapa batean, munduan mineral gehien ekoizten dituzten eremuak non dauden adierazten du.
  - Mapa batean, munduan energia gehien sortzen eta kontsumitzen duten eremuak non dauden adierazten du.
  - Energia alternatibo batzuk identifikatu eta izendatzen ditu.

3. Euskal Herriko, Espainiako eta Europako nekazaritzaren ezaugarri batzuk identifikatzea eta gaur egungo arazo batzuk adieraztea.

- Landaguneen banaketa irudikatzen du mapa tematikoen laguntzarekin.
- Euskal Herriko, Espainiako eta Europako hainbat nekazaritzagune mota bereizten ditu, eta non dauden adierazten du.
  - Egungo nekazaritzaren, eta, bereziki, Europar Batasunaren esparruan, Euskal Herriko eta Espainiako nekazaritzaren arazo nagusien erakusgarri diren egoera jakin batzuk aztertzen ditu.
    - Nekazaritza-jardueren ingurumen-ondorioak zein diren badaki.
    - Lehen sektorearekin lotutako jarduera ekonomikoaren kokapenari buruzko egiazko edo fikziozko proposamen bat aztertu eta balioesten du.

4. Industria-jardueretan, -espazioetan eta -paisaietan izaten ari diren aldaketak deskribatzea, eta Euskal Herriko, Espainiako, Europako eta munduko ekoizpene nagusiak non dauden

jakitea.

- Industria mota nagusiak eta haien ezaugarriak bereizten ditu.
- Gaur egun sektorea industria-deslokalizazioan eta globalizazio ekonomikoan oinarrituta dagoela badaki.
- Euskal Herriko, Espainiako, Europako eta munduko industriagune, lehengaien ekoizpengune eta energia-iturri nagusiak non dauden badaki.
- Egungo ekoizpen modu eta industria-paisaia berriak zein diren badaki, baita Euskal Herriko industriaren etorkizuneko aukerak ere.
- Energia eta industria-ondasun garrantzitsuenak ekoizten dituzten eremuak non dauden badaki.

• Prozesu ekonomikoei buruzko hausnarketa egiten du, produktuak lortu, ekoizti eta banatzearekin hasi eta kontsumoarekin buka, ekoizpenaren eta kontsumoaren artean sortzen diren truke-korronteak zein diren adierazita.

• Bigarren sektorearekin lotutako jarduera ekonomikoen kokapenari buruzko egiazko edo fikziozko proposamen bat aztertu eta ebaluatzen du.

5. Hirugarren sektoreko jarduerak azken urteetan, oro har eta Euskal Herrian, zer garapen eta aldaketa izan dituen jakitea, eta hirugarren sektorearen garapenak zer aldaketa dakartzan aztertzea, bai harreman ekonomikoetan, bai gizarte-harremanetan.

• Mota guztietako baliabideak erabiltzen ditu jarduera ekonomikoekin lotutako informazioa eskuratzeko.

• Zerbitzu-sektoreko jarduerak herrialde garatuetako ekonomian pixkana-pixkana garatzen eta nagusitzen ari direla badaki.

• Merkataritzagune eta turismoguneak non dauden eta nola banatzen diren badaki.

• Hirugarren sektorearen garapena hiri-biztanleriaren gorakadarekin eta hirien hazkundearekin lotzen du.

• Hirugarren sektorearekin lotutako jarduera ekonomikoen kokapenari buruzko egiazko edo fikziozko proposamen bat aztertu eta ebaluatzen du.

6. Gizarte demokratikoen sorrera, antolakuntza, funtzionamendua eta haien oinarri eta bereizgarri diren oinarrizko printzipioak ezagutzeko eta ulertzea, eta jakitea horiek guztiak nola laguntzen duten pertsonen arteko bizikidetzaren hobetzea.

• Bere inguruneko herritarren parte-hartzerako erakunde nagusiak zein diren badaki.

• Kide den gizarte-erakundeetan eta hainbat eremutan (eskola, auzoa, udalerrria eta abar) balio demokratikoak non dauden badaki.

• Erakundeen ordezkartza-funtzioak bereizten ditu, eta bizikidetzaren demokratikoa aurrera eramateko modutzat jotzen ditu, baita desadostasun politikoak konpontzeko tresna egokitzat ere.

• Bere eguneroko bizitzatik hurbilen dauden instituzioen osaera eta funtzionamendua identifikatzen du.

• Herritarren eskubide eta betebeharrak nagusiak identifikatu eta onartzen ditu, eta jakintza hori eta ordezkartza-sistemaren printzipioak bere eguneroko bizitzan aplikatzen ditu.

• Bizikidetzaren arauetara jotzen du hainbat gizarte-gatazka prebenitzeko edo haiei aurre egiteko.

7. Euskal Herriko, Espainiako eta Europako muga politiko-administratibo nagusiak identifikatu eta mapan kokatzeko gai izatea.

• Aipatutako multzoak osatzen dituzten herrialde eta lurraldeak mapan bereiztea.

• Euskal Herriko lurralde-antolaketa zein den badaki, Espainiako eta Frantziako antolaketa politiko-administratiboaren barruan kokatua.

• Euskal Herria, Espainiako autonomia-erkidegoak eta Europako estatuak osatzen dituzten lurraldeak zein diren badaki, eta mapa batean kokatzen ditu.

• Euskal Herriko eta Estatu espainiarreko lurraldeen antolaketa politiko-administratiboa osatzen duten oinarrizko ezaugarriak zein diren badaki.

8. Munduko eremu geoekonomiko eta kultural nagusiak zenbait mapa motatan identifikatu eta kokatzea.

• Munduko eremu geoekonomiko eta kultural nagusiak deskribatzen dituzten mapak interpretatu eta egiten ditu.

• Hainbat sistema ekonomikoren ezaugarrien berri badu, eta munduan nola

banatzen diren eta poliki-poliki globalizatzen ari direla badaki.

9. Euskal Herriko eta Espainiako jarduera ekonomikoko zentro eta eremu nagusien bereizgarriak deskribatzea. • Euskal Herriko eta Espainiako eremu geoekonomiko eta kultural nagusiak deskribatzen dituzten mapak interpretatu eta egiten ditu.

- Faktore fisiko, ekonomiko, demografiko, kultural eta politikoen konbinazioaren ondorioz hainbat lurralde-eskualde eta -eremu sortzen direla azaltzen du.
- Hainbat iturritan, Euskal Herriko eta Espainiako lurraldeei dagozkien datuak bilatzen ditu, eta lortutako datuak koadrotan antolatzen ditu, antzekotasunak eta desberdintasunak ikusteko.

10. Herrialde eta lurralde batzuen ezaugarriak adierazle sozioekonomikoen bidez adieraztea, eta haien artean zer lurralde-desoreka dauden jakitea.

- Baliabideen banaketa desorekatua dela badaki, horren ondorioetako batzuk azaltzen ditu, eta desberdintasunen aurrean sentsibilitatea azaltzen du.

- Hainbat lurralde-eremutako estatistika-institutuek (Eustat, EIN, Eurostat, Nazio Batuen Erakundea) jasotako estatistika-informazioak kontsultatzen ditu: Giza Garapeneko Indizea, biztanleko errenta, langabezia eta abar.

- Taula, grafiko, estatistika eta beste iturri batzuetatik informazio sozioekonomikoa ateratzen du eta ulertzen du, eremuen arteko desberdintasun ekonomikoak deskribatzeko.

- Emakumeek gizartearen eremu guztietan eta ekoizpen-prozesuan duten parte-hartze ekonomiko eta soziala aintzat hartzen du, eta mota guztietako diskriminazioak gaitzesten ditu.

- Lortutako informazioa erabiltzen du eremu eta lurraldeen arteko garapen sozioekonomikoaren mailan dauden aldeak identifikatzeko.

- Euskal Herriko, Espainiako eta Europako lurraldeen artean dauden desoreka eta desberdintasunen adibide esanguratsuak aurkitu, identifikatu eta aztertzen ditu

- "Garapen jasangarriaren" ideia eta haren inplikazioak ulertzen ditu.

11. Herrialde garatuen eta garapen bidean dauden herrialdeen datu sozioekonomikoak talde-lanean deskribatu eta alderatzea.

- Herrialde garatuen eta garapen-bidean dauden herrialdeen arteko aldeak kausetako bat azaltzen du.

- Herrialde garatuen eta garapen-bidean dauden herrialdeen arteko aldeak kausak globalizazioko eta integrazio ekonomikoko prozesuekin lotzen ditu.

- Adierazle ekonomiko, demografiko eta kulturalak erlazionatzen ditu.

- Txosten, konparazio-koadro, taula edo mapak egiten ditu herrialde garatuen, azpigaratuen eta garapen-bidean dauden herrialdeen artean sortzen diren mendetasun-aldeak erakusteko.

- Egungo gatazka sozioekonomikoetako bat identifikatzen du, eta atzean egon litezkeen kausei buruzko hipotesiak egiten ditu.

- Ondorioak ongi antolatuta eta ulertzeko moduan adierazten ditu, baliabide digitalak erabiliz.

- Herrialdeen araberrako barra-grafikoak aztertzen ditu, garapen-bidean dauden herrialdeen eta herrialde garatuen arteko kanpo-zorraz eta merkataritza desorekatuaz jabetzeko.

12. Jarduera ekonomikoen eta norbanakoen eta taldeen portaeren ingurumen-eraginak ingurune hurbileko kasu baten bidez deskribatzea, ongi bereiztea zer jarduera diren garapen jasangarriaren aldekoak eta zer jarduerak eragozten duten hura, eta natura babesteko jarduerak sustatzeko jarrera aktiboa eta arduratsua hartzea.

- Ingurumena defendatu eta errespetatzen du, eta taldekideekin hausnarketa egiten du jarduera ekonomikoek sorrarazten dituzten ingurumen-arazoaren inguruan.

- Bere inguruneke erakunde eta kolektiboek ingurumenaren alde ezarritako planteamendu eta politikak zein diren badaki.

- Ikaskideekin batera, ingurumen-erasoak mugatzeko jardun-proposamenak egiten ditu.

- Baliabide naturalen garrantzi ekonomikoa aintzat hartzen du, eta modu arrazionalen ustiatu behar direla ulertzen du.

- Ikasleak bizi diren inguruko ingurumen-degradazioko arazoak aztertzen ditu, eta ingurumena kontserbatu eta defendatzearen aldeko jarrera hartzen du.

- Bakarkako eta taldeko giza portaera batzuek natura hondatzea ekar

dezaketela badaki.

13. Gizarte-zientziekin lotutako lan errazak eta ahozko aurkezpenak planifikatu eta gauzatzea, bakarka edo taldean, eta informazio egokia modu antolatuan, zehatzean eta ulergarrian jakinaraztea, informazioaren eta komunikazioaren teknologiek ematen dituzten aukerak baliatuz.

- Mota guztietako informazioak ongi erabiltzen, irakurtzen eta interpretatzen ditu, edozein euskarritan daudela ere.
- Aztertu beharreko gaiei buruzko hipotesi eta galderak egiten ditu.
- Garrantzizko informazioa lortu eta erregistratzen du, hainbat baliabide edo informazioiturri eta hainbat landa-lan baliatuz.
- Gai jakin baten gainean lan egiteko baliatu beharreko informazio-iturriak ongi hautatzen ditu.
- Bildutako informazioak erregistratzeko euskarri egokiak hautatzen edo sortzen ditu.
- Sarean informazioa bilatzeko tresnak (bilatzaile orokorrak eta espezializatuak) erabiltzen trebea da.
- Ondorioak aurkeztean, informatikak eskainitako aukerak baliatzen ditu.
- Lortutako informazioa ongi komunikatzeko testu genero egokiena hautatzen du.

14. Egunoroko bizitzako gizarte-arazoei buruzko txostenak egitea, horiei buruzko eztabaidetan parte hartzea, eta haien jatorri historiko-soziala aztertzea. Komunikabideetatik edo beste iturri batzuetatik jasotako informazioa zorrotzasunez erabiltzea, eta bere adierazpenetan tolerantziaz, errespetuz eta elkartasunez jokatzea.

- Marjinazioarekin, desoreka sozioekonomikoekin, indarkeria-kasuekin, emakumeen aurkako indarkeriarekin eta gazteen arazoekin zerikusia duten egoerak identifikatzen ditu.
- Aztertutako desoreketako batzuk arintzeko konponbideak azaltzen ditu, modu kritiko eta tolerantean.
- Gizarte-egoera ahuleko taldeen eta diskriminazio- eta indarkeria-egoeren aurrean sentsibilitatea azaltzen du, eta egoera horiei jarrera solidario batekin heltzen die.
- Eztabaidetan, taldeko elkarrizketa eta esku-hartzeak gidatzen dituzten arauak onartzen ditu, ahozko hizkuntza eta argudiaketa ongi erabiliz.
- Berearekin bat ez datozen beste ikuspegi batzuen balioaz kontziente da, besteren iritziekiko enpatia-jarrerak garatzen ditu, eta eztabaidak ideia eta interesak adierazteko modu naturaltzat jotzen ditu.
- Proposatutako egoeren aldeko edo kontrako iritzia argudiatzen ditu, egoera horiek egiazkoak edo itxurazkoak izan.
- Bere ikuspegiak defendatzen ditu, besteen arrazoiei adi-adi entzuten die, eta transakzioak egiteko eta adostasunetara iristeko gai da.
- Galderak argi eta garbi formulatzen ditu, erantzuna aurkitzen ahalegintzen da, eta planteatutako gaiei buruzko ondorioak ateratzen ditu.
- Bere lana idazten du, lortutako datuak baliatuz eta ongi eraturako eskema bati jarraiki.
- Testu genero egokiena hautatzen du lortutako informazioa ongi komunikatzeko.

15. Estatu modernoaren sorreran izandako une garrantzitsuenak bereiztea, monarkia hispanikoaren eta Espainiako inperio kolonialaren ezaugarri nagusiak adieraztea, eta Euskal Herriarekin zituen erlazioak eta euskal lurraldeen bilakaera azaltzea,aldi horretako testuinguru europarraren barruan.

- Aro Modernoan Euskal Herrian izan diren gertaera historiko nagusiak zein diren badaki eta deskribatu egiten ditu, baita haren antolaketa politikoaren eta foruen ezaugarri nagusiak ere.
- Aro Modernoan Euskal Herrian izan diren gertaera historiko nagusiak zein diren badaki eta deskribatu egiten ditu, baita haren antolaketa politikoaren eta foruen ezaugarri nagusiak ere.
- Aro Modernoan Euskal Herrian izan diren gertaera historiko nagusiak zein diren badaki eta deskribatu egiten ditu, baita haren antolaketa politikoaren eta foruen ezaugarri nagusiak ere.
- Ardatz eta friso kronologikoak egiten ditu, lurralde-eremu horien bilakaera historikoaren berri emateko, eta, haiei loturik, ezarritako denboraldiari buruzko mapa historikoak interpretatzen ditu.
- Aro Modernoaren ezaugarri nagusiak deskribatzen ditu: bilakaera ekonomikoa, gizarte-antolaketa eta ideologia- eta erlijio-krisia.

EDUKIEN DENBORALIZAZIOA					
Unitate didaktikoetan, arazo-egoeretan edo proiektuetan antolatuta					
Ord.	1. ebaluazioa	Ord.	2. ebaluazioa	Ord.	3. ebaluazioa
	<p><u>EUSKARA</u></p> <p><u>ENTZUMENA ETA IRAKURMENA</u> Hainbat lekutatik hartutako irakurmenak eta audioak landuko dira gelan. Hizkuntza Eskolako probak landuko ditugu: entzumena, ulermena, lexikoa eta gramati</p> <p><u>GRAMATIKA</u> Zenbakiak, orduak, datak eta neurriak. Perpauk elkartuak: Juntadura : alborakuntza/junagailuz bidezkoa. Menperakuntza: Perpau osagarriak/Perpau erlatiboa. Konparazio perpauak. Aposizioak Aditz-izena ADITZA: Indikatiboaren birpasa. <u>LITERATURA</u> ZER DA ELEBERRIA? Ezaugarriak Elementu nagusiak Euskal eleberrigintzaren sorrera Gaur egungo eleberrigintza. Testu didaktikoak. Bidaia liburuak <u>IDAZMENA:</u> Deskribapena Deskribapenak eskatzen dituen baliabideak landuko</p>		<p><u>EUSKARA</u></p> <p><u>ENTZUMENA ETA IRAKURMENA</u> Hainbat lekutatik hartutako irakurmenak eta audioak landuko dira gelan. IRAKURKETA LIBURUA Hiru istripu eta bi amodio(Fernando Morillo) irakurriko dugu 2. eta 3. ebaluazioan zehar. Liburua bukatu eta gero ulermen frogabat pasatuko dute ikasleek ulermen maila ikusteko. <u>GRAMATIKA</u> Menperakuntza: Denborazko perpauak Kausazko perpauak Helburuzko perpauak <u>LITERATURA</u> Abentura eleberria Eleberri historikoa <u>IDAZMENA</u> NARRAZIOA. Narrazio literarioak: ezaugarriak identifikatu eta aplikatu. Istorioaren narratzaile desberdinak berezitu, narrazio literario motzak irakurri, ulertu eta aztertu eta, azkenik, taldeka elkarreraginezko eleberri bat ekoiztu. Ekoizpenetan aurrez planifikatutako deskribapenak ere sartuko dituzte, narratzailea aukeratu. estilo zuzena eta zehar estiloa Narrazioak eskatzen dituen baliabideak landuko ditugu:</p>	P R U E B A O R A L	<p><u>EUSKARA</u></p> <p><u>ENTZUMENA ETA IRAKURMENA</u> Hainbat lekutatik hartutako irakurmenak eta audioak landuko dira gelan. IRAKURKETA LIBURUA Hiru istripu eta bi amodio(Fernando Morillo) irakurriko dugu 2. eta 3. ebaluazioan zehar. Liburua bukatu eta gero ulermen frogabat pasatuko dute ikasleek ulermen maila ikusteko. <u>GRAMATIKA</u> Baldintza perpauak Ondorio perpauak. Perpau osagaien ordena: Galdegaia. <u>IDAZMENA</u> KAZETARITZA Pentsaren historia. kazetaritza-generoak eta informazio generoak landuko ditugu: albistea, erreportaje, elkarrizketa, editorial, artikulua edo gutuna. Pentsak eskatzen dituen baliabideak landuko ditugu: Berridazketak, deklinabidea, aditza, antolatzaileak, konparazioak, adjektiboak.. Ikasle bakoitzak berri bat ekoiztu beharko du. Iritzi gutun bat ere idatziko dute. Ikasgaia gainditzeko derrigorrezkoa da</p>

<p>ditugu. Ezaugarriak ezagutu identifikatu eta aplikatu. Errealitatean oinarrituko gara euren deskribapen pertsonalak sortzean. Ikasle bakoitzak 2 idazlan egin behar ditu ebaluazioan, gelan landutako egiturak erabiliz.</p> <p>Ikasgaia gainditzeko derrigorrezkoa da idazlanak aurkeztea.</p> <p><u>AHOZKOTASUN</u></p> <p><u>A:</u> Gurasoen edo aiton-amonon herria aukeratu eta horren deskribapena egin.</p> <p><u>LEXIKOA ETA SEMANTIKA:</u> Gelan egunero sortzen den lexiko berria azaldu eta landu. Arlo lexikoa/ Semantikoa eta Familia lexikoa. Interjekzioak Joera atzizkiak Abestiak erabiliko ditugu hiztegia lantzeko eta kanten bidez hausnarketak egiteko</p> <p><u>ORTOGRAFIA:</u> Akatsak identifikatu, zuzendu . Hainbat ariketa egin ortografia indartzeko. Hizkuntza Eskolako probak landuko ditugu: entzumena, uclermina, lexikoa eta gramatika</p> <p><u>GAZTELANIA</u></p> <p><u>LECTURA Y COMPRENSIÓN ORAL.</u> Se trabajarán textos y audios recogidos de diferentes fuentes así como del libro de</p>	<p>Berridazketak, deklinabidea, aditza, antolatzaileak, konparazioak, adjektiboak..</p> <p><u>ELEBERRIA</u> Eleberriaren ezaugarriak . Eleberria Biografia Biografia desberdinak klasean aztertu ondoren ikasle bakoitzak euskal herriarekin zerikusirik duen pertsonaia baten biografia Ikasle bakoitzak 2 idazlan egin behar ditu ebaluazioan, gelan landutako egiturak erabiliz. Ikasgaia gainditzeko derrigorrezkoa da idazlanak aurkeztea</p> <p><u>IPUINA</u> Eleberri mota desberdinak aztertu ondoren ikasle bakoitzak ipuin bat idatziko du eredu desberdinak gelan ikusi ondoren.</p> <p><u>AHOZKOTASUN</u></p> <p><u>IPUINA</u> Ikasle bakoitzak aukeratutako ipuin bat kontatuko du gelan.</p> <p><u>LEXIKOA ETA SEMANTIKA:</u> Gelan egunero sortzen den lexiko berria azaldu eta landu. Denbora atzizkiak. Maileguak Homonimia eta Paronimia Abestiak erabiliko ditugu hiztegia lantzeko eta kanten bidez hausnarketak egiteko</p> <p><u>ORTOGRAFIA:</u> Akatsak identifikatu, zuzendu . Hainbat ariketa egin ortografia indartzeko. Hizkuntza Eskolako</p>	<p>idazlanak aurkeztea. koiztu beharko du.</p> <p><u>AHOZKOTASUNA</u> Berri bat kontatu.</p> <p><u>LEXIKOA ETA SEMANTIKA:</u> Gelan egunero sortzen den lexiko berria azaldu eta landu. Abestiak erabiliko ditugu hiztegia lantzeko eta kanten bidez hausnarketak egiteko. Ere Partikularen erabilera Jan-edanaren inguruko atsotitzak.</p> <p><u>ORTOGRAFIA</u> Akatsak identifikatu, zuzendu. Hainbat ariketa egin ortografia indartzeko. Hizkuntza Eskolako probak landuko ditugu: entzumena, uclermina, lexikoa eta gramatika</p> <p><u>GAZTELANIA</u></p> <p><u>LECTURA Y COMPRENSIÓN ORAL.</u> se trabajarán textos y audios recogidos de diferentes fuentes así como del libro de texto.</p> <p><u>GRAMATICA</u> Los complementos del predicado. Clases de oraciones simples y compuestas. Categorías gramaticales: La Preposición, el adverbio</p> <p><u>EXPRESIÓN ESCRITA</u> Textos de los medios de comunicación : la prensa y el periódico, los géneros periodísticos, la noticia, el reportaje-entrevista, los artículos de opinion, editorial y carta de</p>
--	--	---

<p>texto.</p> <p><u>GRAMATICA</u> La comunicación El lenguaje, la lengua y el habla. La organización de la lengua. Clases de palabras: <u>sustantivos.</u> <u>pronombres.</u> <u>determinantes, y</u> <u>adjetivos.</u> El verbo: Raíces y desinencias La conjugación verbal Tiempos Modos. Las formas no personales del verbo. El enunciado: Clases y modalidad. Sintagmas: Nominal y adjetival. <u>EXPRESIÓN ESCRITA</u> El TEXTO y sus propiedades : Concepto de texto, la cohesión textual, los conectores, tipologías textuales. LA DESCRIPCIÓN: Definición y características del texto descriptivo. Tipos de descripción: -DESCRIPCIÓN TÉCNICA: objetiva - DESCRIPCIÓN LITERARIA: subjetiva, Se trabajaran los diferentes recursos literarios que se utilizan en la descripción : metáfora, simil, personificación, hipérbole, ... Cada evaluación deberán presentar 2 descripciones con las estructuras trabajadas en clase. Para aprobar la asignatura es obligatorio presentar las redacciones.</p>	<p>probak landuko ditugu: entzumena, uclermena, lexikoa eta gramatika.</p> <p>Irakurketa liburua: Fernándo Morilloren Hiru istripu eta bi amodio liburua irakurri ondoren frogara egin beharko dute ulertu duten demostratzeko.</p> <p><u>GAZTELANIA</u></p> <p><u>LECTURA Y COMPRENSIÓN ORAL.</u> Se trabajarán textos y audios recogidos de diferentes fuentes así como del libro de texto. <u>GRAMATICA</u> <u>Categorías gramaticales:</u> Verbo, preposiciones, conjunciones interjecciones y adverbios. <u>Sintagmas :</u> Adverbial, verbal y preposicional. Los complementos del predicado. <u>LITERATURA:</u> El renacimiento : Prosa El Lazarillo. <u>EXPRESION ESCRITANARRACIÓN LITERARIA:</u> Acercamiento a la literatura a través de textos narrativos. Elementos de la narración. Estilo directo / estilo indirecto Elección del narrador. Se trabajarán</p>	<p>opinión Cada evaluación deberán presentar 2 descripciones con las estructuras trabajadas en clase. Para aprobar la asignatura es obligatorio presentar las redacciones. <u>PRUEBA ORAL</u> Cada alumno deberá elaborar una noticia, presentarla como prueba escrita y más adelante contarla a sus compañeros. <u>LITERATURA</u> Cervantes y el Quijote. <u>LÉXICO, Y SEMANTICA</u> Las abreviaciones Los tecnicismos <u>ORTOGRAFIA</u> Se trabajarán los diferentes recursos que se utilizan en los textos de los medios de comunicación . Ejercicios para trabajar el léxico, mejorar la ortografía y la expresión.</p> <p><u>GIZARTE ZIENTZIAK</u></p> <p>3.Sektorea</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zerbitzu jarduerak • EBn, Espainian eta Euskadin. <p>Biztanleriaren erronkak.</p> <p>ARAZO EGOERA: MUNDUA EZAGUTU</p> <p>Lana banaka egingo dute. Bakoitzak erabakiko du kontinente bateko estatu bat . Eta herri</p>
--	--	---

<p><u>PRUEBA ORAL</u> Descripción de una persona o lugar elegido por ellos. LITERATURA: Edad Mediadad Prosa y teatro.</p> <p><u>ORTOGRAFIA</u></p> <p>Ejercicios para trabajar el léxico, mejorar la ortografía y la expresión</p> <p>Acentuación diacrítica</p> <p>Uso de las mayúsculas.</p> <p>Representación de los sonidos. <u>LÉXICO Y SEMANTICA</u> Formación de palabras</p> <p>Relaciones semánticas: sinonimia/Antonimia/ Polisemia/Homonimia /Hiperonimia.</p> <p><u>LECTURA</u></p> <p>Comenzaremos a leer en la 1. evaluación <u>21 relatos contra el acoso escolar.</u>A lo largo de la lectura trabajaremos diferentes campos: Léxico, comprensión, expresión escrita, expresión oral.....</p> <p><u>GIZARTE</u></p>	<p>los diferentes recursos literarios que se utilizan en la narración Contar un relato personal ocurrido en el pasado,</p> <p>LA ARGUMENTACIÓN Tipo de textos argumentativos Escribir un texto argumentativo. Cada evaluación deberán presentar 2 redacciones con las estructuras trabajadas en clase. Para aprobar la asignatura es obligatorio presentar las redacciones <u>PRUEBA ORAL</u> Después de analizar en clase biografías de diferentes personajes tomadas de diferentes fuentes de información, cada alumno creará una y la contará en clase. <u>LÉXICO Y SEMANTICA</u> Denotacion y connotacion</p> <p>El cambio semantico</p> <p>Palabras de origen latino</p> <p><u>ORTOGRAFIA</u> Ejercicios para trabajar el léxico, mejorar la ortografía y la expresión. Homofonos con y sin h Homofonos con b y con v Paronimos con ll y con y</p> <p><u>LECTURA</u></p> <p>Seguiremos trabajando el libro 21 relatos de acoso escolar</p>	<p>horretako 3 sektore ekonomikoak aztertu.</p> <p>AHOZKOA:</p> <p>Ahoz azalduko dute ikasleek gelan.</p>
--	--	--

<p><u>ZIENTZIAK</u></p> <p>Espazio fisikoa: gure bizilekua.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erliebea • Ura • Klimak • Klimagramak <p>Europako ingurune fisikoa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erliebea • Kostaldea • Ibaiak eta aintzirak • Klimak <p>Espainiako erliebea</p> <ul style="list-style-type: none"> • Penintsulako erliebea • Uharteetako erliebea • Urak eta klimak <p>Euskadiko ingurune fisikoa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erliebea • Urak • Klima eta paisaia <p>Mapa politikoak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Euskadi • Europa • Espainia: <p><u>ARAZO EGOERA:</u> GURE LURRALDEA EZAGUTZEN.(Lana taldeka) Bildu Euskal herriko erliebeari buruzko datu guztiak , aztertu gure klima, paisaia, errekak itsasoak..... Informazioa bildu eta kokatu erliebe forma aipagarrienak , errekak, itsasoak, mugak, herri garrantzitsuenak mapa batean.</p> <p>AHOZKOA:</p> <p>Egindakoa ahoz azalduko dute ikasleek gelan.</p>	<p><u>GIZARTE ZIENTZIAK</u></p> <p>GIZARTEAREN JARDUERA EKONOMIKOA: 1.Sektorea: Jarduera agrarioak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nekazaritza, abeltzaintza arrantza eta baso-ustiapena. • Lehen sektorea EBn, Espainian eta Euskadin. • 2.Sektorea: Industria-jarduerak • Lehengaiak, energia eta industria. • EBn, Espainian eta Euskadin. 	
--	---	--

METODOLOGIA

Edukien antolaketa, jarduera motak, ikasleen taldekatzeak, espazioen eta denboren antolaketa, irteera didaktikoak,, irakasleen eta ikasleen eginkizuna ... ikuspegi inklusibo batetik

Ikasturte honetan lan kooperatiboaren metodologia erabiliko dugu, izan ere metodologia hauxe baita egokiena: ikaslearen aurre-jakintzetatik abiatzeko, ahozkotasuna, eztabaida eta partaidetza bultzatzeko, eta komunikazio eta motibaziorako.

Bestalde:

- testu liburu ezberdinak erabiliko ditugu, eta ikasleek fotokopiak izango dituzte.
- gaiaren arabera, egokiak diren kontzeptuak, prozedurak eta ariketak landuko dira, jarrerazkoak barne
- informazioa interpretatu, sailkatu eta oroitzeko, eskema mota ezberdinak erabiliko dira, aldi berean eskemen informazioa gai ezberdinen sintesiak eta garapenak burutuz, ikasleen irakurmena, idazmena, ulermena, adierazpena ahalbidetzeko eta norbere erara jartzeko
- lana taldekakoa eta banakakoa izango da, talde handian , talde txikian (hirukoteak, bikoteak) eta banakakoan
- hiruhileko proiektu bat (arazo-egora) burutuko dute ikasleek, gelan sintetizatutakoa indartu edota aplikatzeko.
- testu libururik ez dugu erabiliko, horren ordez, bestelako materiala landuko da, fotokopietan emana, grafikoa, ikonikoa, kartografiakoa iruzkinaren teknikak landuko diren neurrian.
- informazioa kudeatzeko, eskema, laburpena eta garapena landuko dira (horretarako definizioaren teknika bereganatuz, narrazio , olerkia, azalpen eta argudioarena), sekuentzia hau jarraiki: lehen irakurketa, sinopsia, bigarren irakurketa, azpimarratzea, eskematizatzea, mapa kontzeptuala ala laburtzea ...
- hizkuntzetan narrazioa eta olerkia landuko dira bereziki eta gizarterako azalpena eta argudio testua, testuetatik eskemetara etorriz eta eskemetatik testu garatuetara (info trukaketarako, oroimen lanerako ...)
- narrazioa eta azalpen zein argudio testuen lanketa "prozesuan oinarritutako idazketaren" bidez burutuko dira.
- klaseak gela arruntean emango dira (+ pantaila eta bideo kanoia), baina baita liburutegi eta gela digitalean ere.

BALIABIDEAK

Zehaztu IKT baliabideak:

Softwarea: Word, PPT, Movie maker, intraneta, gure webgunea, CD/DVD aplikazioa, bilatzaileak, gelako bloga, Classroom,Calendar, Gmail, eta ikastetxeak eskaintzen dituen IKTKo baliabide guztiak.

Hardwarea: ordenagailuak, kanoia, pendrive, kamera, bideo kamera (sakeleko telefonoak erabiliz).

Beste baliabide batzuk:

- Gizarte: atlas historikoa, mapa historikoa, eguneroko prentsa...
- Gaztelania eta euskara. Testu desberdinak irakurri eta landu.
- Ortografia, lexiko eta gramatika: teoria eta ariketak fotokopien zein apunteen bidez.

TESTU LIBURUA: (zertarako erabiltzen den argitu)

Euskara eta Gaztelania: Hainbat testu liburu gida bezala erabiliko dugu, batez ere agertzen diren testuak, ahozko zein idatziak, oinarri hartuko ditugu. **Fotokopiak**

Historia: Liburu desberdinetatik ateratako **fotokopiak**, ikasleek lortutako informazioa edo haiek egindakoa.

ARGITALETXEA:

Ostadar proiektua, Erein, Ibaizabal , Anaya, Almadraba....

Zubia-santillana, Bizigarri (SM)

EBALUAZIO TRESNAK ETA KALIFIKAZIO IRIZPIDEAK

Ebaluazio tresnak: ahozko eta idatzizko probak, galdetegiak, banakako eta taldeko lanak, behaketa eskalak, kontrol zerrendak, ikasgelako koadernoak, portafolioa, kontratu didaktikoa ...

Kalifikazio irizpideak: ebaluazio tresna bakoitzaren pisua eta balioa

Ebaluazio-tresnak. Etengabeko ebaluazioa egingo da autoerregulazio teknikak erabiliz: hasierako ebaluazioa, helburuen jabetza, eguneroko lana, koadernoak, eskola- materiala, koebaluazioa eta autoebaluazio galdetegiak, idatzizko zein ahozko probak, lan-monografikoak, eskemak, ...

Kalifikazio irizpideak.

Ikasturte hau oso garrantzitsua da ikasteko ohiturak, autonomia, jarrera egokiak eta baikorrak har ditzaten DBHko titulua eskuratzeko.

Jarrerak (%20)

● Ezin da suspenditu.

Arlo hau suspendituz gero ebaluazioa suspendituta geratzen da.
Gainerako emaitzak gordeko dira JARRERA gairak arte.

● Gairak beharrezkoak dira:

- **Errespetua :** - Ikaskideekiko eta irakaslearekiko
  - Inguruarekiko : Materiala, instalazioak, pasilloko giroa ...
  - Arauekiko
- **Puntualtasuna :** - Klasean sartzerakoan
  - Lanak entregatzerakoan ....
- **Txukuntasuna :** - Gelarekiko (mahaiak, takilak...)
- **Euskararen erabilera:** - Ezinbestekoa irakasleei BETI euskaraz hitz egitea
  - Irakasgaiarekin lotutako interbentzioak beti euskaraz
  - Ikaskideekin ikasgaiari buruz hitz egiterakoan beti euskaraz.
- **Materiala:** - Irakaslea sartzen denerako klasean, materiala prest egon behar da
  - .- Ikasleak behar duenean agendaren erabilera ezinbestekoa izango da eta baloratuko da. Besteetan erabilera bultzatuko da

Helburuak lortu heinean itemak alda daitezke, beste ahultasun bati erronka egiteko.
Hau guztia dagokion arloko notan islatuko da.

Prozedurak (%30)

- Ikasgaiarekiko jarrera (%10)
  - Ezin da gaiarekin paso egin. Interesa azaldu behar da.
  - *Klasean lana egin behar da* irakasleak markatzen duen erritmoan.
  - Zailtasunen aurrean ikaslea arduratu behar da hauek gairak: laguntza eskatuz, irakasleari galdetuz, ikaskideekin iritzi trukean eta zailtasun horiek gairak saiatu
- Koadernoak egunean eraman behar da .Kontuan hartuko diren itemak ondorengoak dira :
  1. Dena egotea
  2. Txukuntasuna
  3. Ordena.
  4. Zuzenketak ondo egitea
- Etxeko lanetan kontuan hartuko dena zera da :
  1. Puntualtasuna
  2. Txukuntasuna
  3. Edukiak
- Gelako lanean (Taldeko eta banakako lana) kontuan hartuko da ondorengoak :
  1. Puntualtasuna
  2. Aurkezpena
  3. Edukiak
  4. Lanarekiko arauak errespetatzea, aitzakiarik gabe.

Edukiak (%50)

- **Idazlanak** (bai euskaraz eta gaztelaniaz) (%10). Ebaluazio bakoitzean 6 idazlan entregatu behar dira, 3 euskaraz eta 3 gaztelaniaz. **Ikasgaiak gairak ezinbestekoa da idazlan guztiak entregatzea,** dagozkien akatsak zuzenduta.
- Arlo hau ebaluatzen diren tresnak hauek dira
  1. Azterketak , kontrolak....
  2. Ahozko probak

3. Taldeko eta bakarkako lanak
4. Beste batzuk

Oharra: Azterketaren nota 4koa izan behar da batez bestekoa egiteko .

ERREFORTZU ETA BERRESKURAPEN SISTEMA

Indartzeko eta zabaltzeko neurriak, antolamendu egokitzapenak eta egokitzapen metodologikoak, emaitzen analisia, plangintza didaktikoaren berrikuspena, errekupeazio sistema...]

Ebaluazioan gaitzitu gabeko edukiak errekupeatzeko sistema ikaslearekin adostuko da. Irakasleak ikasleari ebaluazio irizpideen arabera eta ikaslearen ezagupen maila kontuan harturik, berreskuratzeko sistema batzuk (azterketa – idatzia zein ahozkoa-, banakako lana, errefortzu neurriak...) proposatuko dizkio.

- **Aurreko ikasturteko pendienteak** (1. eta 2. mailakoak): udako lana baldin badute, jasoko diegu eta ebaluatua izango da. Honez gain, 1. eta 2. ebaluazioak gaitzitu gero, aurreko urteko pendientea gaitzitu geratuko zaie. Honela ez balitz, 2. ebaluazioaren ondoren, errefortzu-lana eta honetan oinarritutako proba egingo zaie. Berrito ere ez badute gaitzitzen, kurtso bukaeran berreskuratzeko beste aukera izango dute. Momentuan adostuko dugu sistema: banakako lana, idatzizko azterketa, errefortzu neurriak...

Ebaluazioen berreskurapena:

Ebaluazioan gaitzitu gabeko edukiak errekupeatzeko sistema ikaslearekin adostuko da. Irakasleak ikasleari ebaluazio irizpideen arabera eta ikaslearen ezagupen maila kontuan harturik, berreskuratzeko sistema batzuk (azterketa – idatzia zein ahozkoa-, banakako lana, errefortzu neurriak...) proposatuko dizkio.

- Errekupeatuko da soilik gaitzitzen ez den zatia, dagokion eran: lana bada, berrito eginez, azterketak bada errekupeaketak eginda, koaderno bada berrito ordenatua eta osatua aurkeztuz.....
- Errefortzu ariketak bidaliko dira etxean egiteko, eta epe jakin batean entregatuko dituzte. Irakasleak zuzenduko ditu eta akatsak komentatuko ditu. Entregatutako lana gutxienez % 75 ondo egon behar da, gaitzitutzat hartzeko.
- Jarrera gaitzitzeko, hurrengo trimestrerako kontratuak edo paktoak egingo dira, hau da, jarrera ona izanda errekupeatuko da

Ohiko eta ez ohiko deialdiak

Ohiko eta ez ohiko deialdietan legeak dioena aplikatuko da